

Chambre des Représentants		Kamer der Volksvertegenwoordigers	
Session de 1931-1932		N° 53	
		SÉANCE du 10 Décembre 1931	VERGADERING van 10 December 1931
		Zittingsjaar 1931-1932	

WETSVOORSTEL

tot wijziging van artikel 1421 van het Burgerlijk Wetboek.

TOELICHTING

MEVROUW, MIJNE HEEREN,

Bij het opmaken van het Burgerlijk Wetboek, is de alleenheerschappij van den familiévader vooropgesteld : hij is de meester van het gezin, hij beveelt aan vrouw en kinderen, die moeten gehoorzamen, hij beslist over wel en wee van de zijnen, hij is de wettelijke meester van de goederen der gemeenschap.

Volgens de vroegere wetgevers, moest het meesterschap in één hand berusten : de man beschikte over alles wat de familie en de gemeenschap betrof zonder gehouden te zijn rekenschap te geven van zijn handelingen. Deze wettelijke onmondigheid der getrouwde vrouw werd in de wet geschreven.

Meer dan honderd jaar zijn nu voorbijgegaan en er kwam reeds heel wat evolutie : thans is de vrouw niet meer buiten het gewone leven gesloten maar dra wordt zij op alle levensgebieden de gelijke van den man.

Intusschen blijft ze in de gemeenschap de mindere. Ze blijft beroofd van medezeggenschap over de goederen der gemeenschap, dus over de goederen die ook gedeeltelijk aan haar toebehooren.

Zoolang de man handelt voor het welzijn van het gezin, valt daar niets op aan te merken, maar in het tegenovergestelde geval, heeft de vrouw niet eens het recht rekenschap te vragen aan haar man.

Zeker, indien de man de goederen der gemeenschap vervreemdt met het inzicht bedrog te plegen tegenover zijn vrouw, kan zij wel haar rechten laten gelden, maar eerst moet zij bewijzen dat de man gehandeld heeft om haar te bedriegen en, wanneer zij daartoe geraakt, komt ze daarop te laat.

Hoe dikwijls zien we niet dat de echtgenoot goederen der gemeenschap verkoopt voor onredelijke doeleinden, of dat hij alles wat de gemeenschap bezit aan den man brengt, het geld opstrijkt en dan vrouw en kinderen zonder bestaansmiddelen achterlaat? De wet laat de vrouw wel toe om een onderhoudspensioen te vragen, maar gewoonlijk heeft de man de noodige voorzorgen genomen om alle beslaglegging onmogelijk te maken.

PROPOSITION DE LOI

portant modification de l'article 1421 du Code civil.

DÉVELOPPEMENTS

MADAME, MESSIEURS,

Lors de l'élaboration du Code civil, la suprématie du père de famille a été posée en principe : c'est lui qui est le chef de la famille, qui commande à la femme et aux enfants qui lui doivent obéissance, c'est lui qui décide de la bonne et la mauvaise fortune des siens, c'est lui qui est légalement le maître des biens de la communauté.

Jadis, le législateur estimait que l'autorité devait appartenir à un seul : le mari disposait de tout ce qui concernait la famille et la communauté sans être tenu de rendre compte de ses actes. Cette minorité légale de la femme mariée fut consacrée par la loi.

Au cours des cent dernières années, il s'est produit bien des changements : à l'heure actuelle, la femme n'est plus exclue de la vie courante et elle est en voie de devenir l'égale du mari dans tous les domaines de la vie.

En attendant, elle se trouve dans un état d'infériorité au sein de la communauté. Elle reste privée du contrôle sur les biens de la communauté, donc sur les biens lui appartenant également en partie.

Aussi longtemps que le mari agit dans l'intérêt de la famille, il n'y a rien à redire, mais, dans le cas contraire, la femme n'a pas même le droit de demander des comptes à son mari.

Certes, si le mari aliène les biens de la communauté avec l'intention de frustrer sa femme, celle-ci a la faculté de s'en remettre à la justice, mais elle est tenue d'abord de prouver que le mari a eu l'intention de la frustrer et lorsqu'elle y parvient, il sera ordinairement trop tard.

Que de fois n'arrive-t-il pas que le mari vend des biens de la communauté à des fins irraisonnables, ou qu'il se défait de tout l'avoir de la communauté, touche l'argent et abandonne sa femme et ses enfants sans moyens d'existence? La loi permet bien à la femme de demander une pension alimentaire, mais la plupart du temps, le mari a pris les précautions nécessaires en vue d'échapper toute saisie.

H

Hij heeft de goederen der gemeenschap naar eigen goeddunken vervreemd en de vrouw, die wettelijk mede-eigenaars is, weet er niets van.

Voor het welzijn van de familie en in het belang der gehuwde vrouw is het billijk dat er een einde worde gemaakt aan deze wettelijke onmondigheid.

Ons voorstel doet geen afbreuk aan het gezag van den familienvader, hij blijft de beheerder der gemeenschap. Hij oordeelt of het nuttig is de onroerende goederen te verkoopen of te hypothekeeren. De vrouw moet echter op de hoogte worden gesteld van de beschikking over deze goederen waarop zij mede aanspraak mag maken en zij moet in de mogelijkheid gesteld worden daarover te kunnen medespreken.

Wil zij echter beletten dat de man een ernstige verhandeling doet, dan kan de echtgenoot zich wenden tot de rechtbank van eersten aanleg, die zal onderzoeken of het welzijn der gemeenschap daarmee gebaat is.

Op deze wijze, zal de familienvader heer en meester blijven van de gemeenschap, maar de vrouw zal op een redelijke wijze medezeggenschap krijgen en men zal niet langer meer de goederen van de gemeenschap kunnen vervreemden, zonder dat zij er iets van af weet.

A. DEBEUCKELAERE.

WETSVoorstel

EENIG ARTIKEL.

Alinea 2 van artikel 1421 van het Burgerlijk Wetboek wordt gewijzigd als volgt :

Hij mag de onroerende goederen niet verkoopen, noch vervreemden, noch hypothekeeren, tenzij met de toestemming van de vrouw, of bij ontstentenis dezer, met de machtiging van de bevoegde rechtbank van eersten aanleg.

A. DEBEUCKELAERE.

Il a aliéné les biens de la communauté à son gré et à l'insu de sa femme, qui est la co-propriétaire légitime.

Rien de plus équitable que de mettre fin à cette minorité légale tant dans l'intérêt de la famille que de la femme mariée.

Notre proposition ne porte pas atteinte à l'autorité du père de famille; celui-ci reste l'administrateur de la communauté. C'est lui qui décide de l'opportunité de vendre ou d'hypothéquer les biens immeubles. Mais la femme doit être mise au courant de l'affectation de ces biens sur lesquels elle peut faire valoir ses droits, et l'occasion doit lui être fournie de faire entendre sa voix.

Si elle veut toutefois empêcher que le mari fasse une transaction importante, celui-ci peut s'adresser au tribunal de première instance qui examinera si la transaction sert les intérêts de la communauté.

De cette façon, le père de famille restera le maître de la communauté, mais l'épouse aura acquis le droit d'exercer raisonnablement son droit de contrôle et il ne sera plus possible d'aliéner les biens de la communauté sans qu'elle en soit informée.

A. DEBEUCKELAERE.

PROPOSITION DE LOI

ARTICLE UNIQUE.

L'alinéa 2 de l'article 1421 du Code civil est modifié comme suit :

Il ne peut ni vendre, ni aliéner, ni hypothéquer les biens immeubles, qu'avec le consentement de la femme, ou à défaut de celle-ci, l'autorisation du tribunal de première instance compétent.